

Formanden: Der vil nu blive givet Landstingets Formand Meddelelse om denne Vedtagelse.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Oprettelse af „Kongeriget Danmarks Hypotekbank“.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 1793 ff.)

Lovforslaget sattes under Forhandling.

J. Jensen: Saavel under Behandlingen af Tiendeafsløsningsloven som af Loven om Jordlodder til Landarbejdere og senest vistnok under Behandlingen af Loven om Statslaanefonden har jeg haft Lejlighed til mere eller mindre udførligt — for Resten ikke saa meget udførligt — at omtale det efter min Mening ønskelige i, at man kunde faa ordnet baade Spørgsmaalet om Tiendebanken, eventuelt Optagelse af Laan til Afsløsning af Tienden, og Spørgsmaalet om Statens Udlaansvirksomhed, ogsaa saaledes som den formede sig den Gang, da vi oprettede Stats-Laanefonden, i Forbindelse med det gammelkendte Spørgsmaal om Oprettelse af en Hypotekbank. Det vil derfor være forstaaeligt, at jeg, naar der nu foreligger et Forslag angaaende dette sidste, som netop gaar ud paa, at man samtidig med Oprettelsen af en Hypotekbank ogsaa løser de Spørgsmaal, jeg nu kortelig nævnte som tidligere fremdragne af mig, begynder med at udtale min fulde Tilfredshed med dette Lovforslags Fremkomst saavel som med dets Indhold. Jeg erkender, at jeg, naar jeg tidligere har haft Lejlighed til at omtale de herhenhørende Spørgsmaal, ikke har kunnet være i Besiddelse, kan jeg gerne sige, af de fornødne Betingelser til helt ud at kunne klarlægge eller skitsere, hvordan mine Tanker i saa Henseende vilde og maatte forme sig. Jeg har altid været klar over, at skulde der kunne naas noget i Retning af, hvad jeg har nævnt ved tidligere Lejligheder, maatte det være fra Regeringen, at et saadant Forslag maatte komme. Og da jeg nu saavel som andre ærede Medlemmer har haft Lejlighed til at læse baade Forslaget og de meget udførlige Anmærkninger til det, erkender jeg, at den her foreslaaede Løsning ogsaa, hvad Indholdet angaar, er til min fulde Tilfredshed, og jeg haaber, at jeg i saa

Henseende kan staa som Talsmand for det store Flertal af Tingets Medlemmer. Det er ikke undgaaet min Opmærksomhed, at et enkelt Medlem ved Finanslovbehandlingen har paapeget, at denne Sag ogsaa har sine Skyggesider, og at der kunde diskuteres om, hvorvidt det var en heldig Foranstaltning eller ej. Det kan der selvfølgelig. Men jeg synes dog, at de Fordele, som Forslaget byder, langt overgaa de vistnok meget faa Skyggesider og Betæneligheder, der kunde være ved Forslaget.

Spørgsmaalet om Oprettelse af en Hypotekbank er, som nævnt, af forholdsvis gammel Dato; det har været fremme her i Tinget baade i Form af Regeringsforslag og privat Forslag, længe før jeg fik den Ære at være Medlem af Tinget. For saa vidt er jeg ikke den rette Mand til at tale om dette Spørgsmaal, og jeg skal da heller ikke indlade mig paa at omtale de tidligere Forhandlinger her om Oprettelse af en Hypotekbank og heller ikke de Forhandlinger, der have været førte i de forskellige Kreditforeninger og andre Laane- og Pengeinstitutioner, saa meget mindre som der jo her i Anmærkningerne er gjort udførlig Rede derfor. Men ingen vil jo kunne nægte, at er end Spørgsmaalet om en Hypotekbank gammelt, findes der i dette Forslag Bestemmelser, der ere ny, og som ikke tidligere have været forelagte i Folketinget. Jeg siger ikke herved til den Forbindelse, som Hypotekbanken er sat i til Tiendebanken, eller til det, at der her er foreslaaet tre forskellige Afdelinger indenfor Hypotekbanken. Jeg siger til det ny, som jeg mener, der ligger i, at man her foreslaar at oprette en Hypotekbank uden at gøre noget som helst Indgreb i de bestaaende Kreditforeningers Selvstændighed eller i deres fri Stilling overfor Hypotekbanken. Saa vidt jeg har forstaaet tidligere Forhandlinger, har det stadig været forudsat, at Kreditforeningerne bleve mindre frit stillede, fik en Forpligtelse til at benytte Hypotekbanken og derigennem med en vis Ret kunde kræve ogsaa at faa en vis Indflydelse paa Hypotekbankens Styrelse, hvilket jo igen medførte, at Hypotekbanken ikke kunde blive en saa selvstændig Institution, en Institution, der ligger saa nær op ad en Statsinstitution, som den efter dette Forslag gør. I denne Henseende er der jo, trods det, at selve Spørgsmaalet om en Hypotekbank er af forholdsvis ældre Dato, alligevel noget nyt, jeg haaber noget nyt, som alle Kreditforeningsmænd — jeg er ikke